

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 14884/09

Albena Blagoeva KALAYCIEVA ve
Nikolay Blagoev KALAYCIEV/ TÜRKİYE

Başkan

Aleš Pejchal,

Hâkimler

Egidijus Kūris,

Carlo Ranzoni

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 13 Ekim 2020 tarihinde Komite halinde toplanarak,

Yukarıda belirtilen 6 Şubat 2009 tarihli başvuruyu ve

Davalı Hükümet tarafından sunulan görüşler ile başvuranlar tarafından bu görüşlere verilen cevaplar dikkate alarak,

Gerçekleştirilen müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

OLAY VE OLGULAR

1. Başvuranlar Albena Blagoeva Kalaycieva ve Nikolay Blagoev Kalayciev, Bulgar vatandaşları olup sırasıyla 1969 ve 1973 doğumludurlar. Başvuranlar, Sofya’da ikamet etmektedirler. Başvuranlar, Mahkeme önünde İstanbul Barosuna bağlı Avukat E. Müftüoğlu tarafından temsil edilmişlerdir.

2. Türk Hükümeti (“Hükümet”) kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuranlar, özellikle 1 No.lu Protokol’ün 1. maddesi ve Sözleşme’nin 14. maddesinin ihlal edildiğinden şikâyetçidirler.

4. Yukarıda belirtilen şikâyetler, 31 Ocak 2018 tarihinde Hükümete bildirilmiş ve başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğuna karar verilmiştir.

5. Başvurunun bildirildiği Bulgar Hükümeti, davaya müdahil olma hakkını ileri sürmemiştir (Sözleşme’nin 36 § 1 maddesi).

A. Davanın Koşulları

6. Davanın kendine özgü koşulları, taraflarca ifade edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir:

7. Bulgar vatandaşları olan Blagoy Mihaylov Kalayciev (başvuranların babası, 1988 tarihinde vefat etmiştir) ve Boris Mihaylov Kalayciev (1994 tarihinde vefat etmiştir), İstanbul’da bulunan 2333 ada, 45 parsel no.lu ve 816 ada, 8 parsel no.lu arazide yer alan birçok gayrimenkulün ortak malikleridir.

8. Başvuranlar babalarının tek varisleri olup, Boris Mihaylov Kalayciev’in de varisleri arasında yer almaktadırlar.

1. 2333 Ada, 45 Parsel no.lu Taşınmazda Bulunan Mülklere İlişkin
Kayımlık

9. İstanbul Sulh Hukuk Mahkemesi, 13 Mart 2002 tarihinde, 2333 ada, 45 parsel no.lu taşınmazda bulunan mülklerin, ortak maliklerinin bulunamaması nedeniyle kayımla idaresine karar vermiştir.

10. Sulh Hukuk Mahkemesi, halen hayatta olan ortak maliklerin ve vefat eden maliklerin varislerinin talebi üzerine, 11 Eylül 2002 tarihinde, kayımlığın kaldırılmasına karar vermiştir.

11. Yargıtay, 7 Nisan 2003 tarihinde, başvuruların da aralarında bulunduğu vefat eden ortak maliklerin varislerinin, Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından düzenlenen klasik veraset ilamı aldıkları, ancak hasımlı veraset ilamları ibraz etmeleri gerektiği gerekçesiyle, bu kararı bozmuştur.

12. İstanbul Sulh Hukuk Mahkemesi, 2 Şubat 2006 tarihinde, yeniden incelenmesi için dosyanın kendisine iade edilmesi üzerine, kayımlığın halen hayatta olan ortak maliklere ait hisselerle ilgili olması sebebiyle, kayımlığın kaldırılmasına karar vermiştir. Sulh Hukuk Mahkemesi, davanın başvuruların *murislerine (cujus)* ait olan hisselerle ilgili kısmını, varislerinin taleplerini geri çektiği gerekçesiyle reddetmiştir.

13. Tarafların temyiz başvurusunda bulunmamış olması sebebiyle, bu karar, 21 Mart 2006 tarihinde kesinleşmiştir.

2. Veraset İlamı Çıkarılması Amacıyla Yürütülen Davalar

14. Bu arada başvuruların da aralarında bulunduğu, Boris Mihaylov Kalayciev ve Blagoy Mihaylov Kalayciev'in varisleri, 19 Eylül 2003 tarihinde, Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemesi önünde hasımlı veraset ilamı alınmasını amaçlayan iki dava açmışlardır. Hazine, bu davalara davalı taraf sıfatıyla müdahil olarak katılmıştır.

15. Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemesi, 28 Ekim 2004 tarihli iki kararla, ilgililerin taleplerini haklı bularak, veraset ilamlarının çıkarılmasına karar vermiştir.

16. Yargıtay, 23 Mayıs ve 23 Haziran 2005 tarihlerinde, bu kararları bozmuştur.

17. Sulh Hukuk Mahkemesi, yeniden incelenmesi için dosyanın kendisine iade edilmesi üzerine, 11 Temmuz 2007 ve 9 Eylül 2008 tarihlerinde, Türkiye ile Bulgaristan arasında kanuni miras yoluyla taşınmaz edinme konusunda mütekabiliyet koşulunun karşılanmadığı gerekçesiyle, ilgililerin taleplerini reddetmiştir.

18. Yargıtay, sırasıyla 6 Mayıs 2008 (tebliğ tarihi: 23 Ekim 2008) ve 12 Haziran 2009 tarihlerinde verilen iki kararla, bu kararları onamıştır.

3. 816 Ada, 8 Parsel no.lu Taşınmazda Bulunan Müklere İlişkin Kayyümlük

19. İstanbul Sulh Hukuk Mahkemesi, 1 Nisan 2010 tarihinde, başvuranların murislerine ait olan 816 ada, 8 parsel no.lu taşınmazda yer alan gayrimenkullerin kayyümlü idaresine karar vermiştir.

4. Kayyümlüğün Kaldırılması

20. Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemesi, başvuranlar tarafından yeniden talep edilmesi üzerine, 14 Ocak 2010 tarihinde, başvuranların, gayrimenkulleri miras yoluyla edinmelerine imkân veren veraset ilamlarının çıkarılmasına karar vermiştir.

21. İstanbul Sulh Hukuk Mahkemesi, 7 Nisan 2011 tarihli iki kararla, başvuranların *murislerine (de cujus)* ait olan gayrimenkul hisselerinin idare edilebilmesi için uygulanan kayyümlüğün kaldırılmasına karar vermiştir.

22. Ardından ihtilaf konusu hisseler, başvuranların da aralarında bulunduğu, vefat eden ortak maliklerin varisleri adına tescil edilmiştir. İlgililer daha sonra bu hisseleri üçüncü kişilere satmıştır.

B. İlgili İç Hukuk Kuralları ve Uygulaması

23. Somut olayla ilgili iç hukuk kuralları ve uygulaması, *Apostolidi ve diğerleri/Türkiye* (no. 45628/99, §§ 49-56, 27 Mart 2007) ve *Nacaryan ve Deryan/Türkiye* (no. 19558/02 ve 27904/02, §§ 17-24, 8 Ocak 2008) kararlarında açıklanmıştır.

ŞİKÂYETLER

24. Başvuranlar, 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesini ileri sürerek, murislerine ait olan ihtilaf konusu taşınmazları miras yoluyla edinemediklerinden şikâyet etmektedirler.

25. Başvuranlar ayrıca, aynı olay ve olgulara dayanarak, kendilerine ayrımcı bir muamele uygulandığını iddia etmektedirler.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Öncelikli Sorun

26. Mahkeme, başvuranların temsilcisi tarafından 6 Şubat 2009 tarihinde gönderilen başvuru formunda, başvuranların ismine ayrılan kısımda sadece Albena Blagoeva Kalaycieva ve Nikolay Blagoev Kalayciev'in isimlerinin belirtildiğini gözlemlemiştir. Bununla birlikte, temsilci, başvurunun sunulduğu sırada, sadece yukarıda belirtilen başvuranlar değil, aynı zamanda diğer ortak malikler ve varisler adına düzenlenen genel vekâlet belgelerini sunmuştur.

27. Mahkeme, yetki formunun da gönderildiği 9 Kasım 2009 tarihli bir yazıyla, temsilciden, başvuranlar tarafından gerektiği şekilde doldurulmuş ve imzalanmış şekilde bu formu Mahkemeye göndermesini talep etmiştir.

28. Temsilci, 2010 yılında, aynı olaylara ilişkin olarak yeni bir başvuru formu göndermiştir. Formda diğer ortak malikler ve varisler adına da tazminat talep edilmesine rağmen, başvuranların isimlerine ayrılan kısımda

yine, sadece başvurular Albena Blagoeva Kalaycieva ve Nikolay Blagoev Kalayciev'in isimleri belirtilmiştir. Yetki formu ise, sadece yukarıda belirtilen iki başvuru tarafından imzalanmıştır.

29. Bununla birlikte, temsilci, 17 Aralık 2018 tarihli yazılı görüşlerinde, başvurulara atıfta bulunurken, yalnızca Albena Blagoeva Kalaycieva ve Nikolay Blagoev'e değil, diğer ortak maliklere ve varislere de atıfta bulunmuştur.

30. Mahkeme, bu koşullarda, mevcut davada kimlerin başvuru olarak dikkate alınacağına belirlenmesi gerektiği kanaatine varmaktadır.

31. Mahkeme bu bağlamda, formda başvurular adına ayrılan kısımda belirtilen ve Yazı İşleri Müdürlüğü'nün temsilciden doldurmasını istediği yetki formunu imzalayan tek kişiler olan Albena Blagoeva Kalaycieva ve Nikolay Blagoev Kalayciev başvurular olarak değerlendirilebileceğine hükmetmektedir.

B. Başvuruların Mağdur Sıfatı

32. Hükümet, diğer itirazları arasında, başvuruların mağdur sıfatı bulunmadığına dair bir kabul edilemezlik itirazı ileri sürmektedir. Hükümet, başvurulara geçen mülklerin, başvurular adına tescil edilmiş olması sebebiyle, başvuruların artık Sözleşme'nin 34. maddesi anlamında mağdur olduklarını iddia edemeyecekleri kanaatindedir.

33. Başvurular, hisselerinin tapu kütüğüne sırasıyla kendi adlarına tescil edildiğini teyit etmektedirler. Bununla birlikte başvurular, iç hukukta görülen yargılamaların aşırı uzun sürmüş olması ve bu süreç boyunca ihtilaf konusu taşınmazlar sahip olmanın imkânsızlığı sebebiyle, bir zarara maruz kaldıkları kanaatindedirler. Bu bağlamda başvurular, idarenin söz konusu kayımlıklar kapsamında aldığı kiraları kendilerine ödemediğini ileri sürmektedirler.

34. Mahkeme, mağdur sıfatının kaybına ilişkin yerleşik içtihatlarında bildirilen ilkeleri hatırlatmaktadır (diğer kararlar arasında bk. *Scordino/İtalya (no. 1)* [BD], no. 36813/97, §§ 180-181, AİHM 2006-V).

35. Mahkeme, mevcut başvurunun sunulmasının ardından, ulusal mahkemelerin başvuranların varis sıfatını kabul ettiğini gözlemlemektedir. Yine kendilerine miras yoluyla geçen taşınmazlar, tapu kütüğünde başvuranlar adına tescil edilmiştir.

36. Bu bağlamda Mahkeme, Türk vatandaşı olmayan bazı kişilerin miras yoluyla gayrimenkul edinmemesine ilişkin davalarda, başvuranların varis sıfatının tanınmasının ve taşınmazların sırasıyla tapu kütüğüne kendi adlarına tescil edilmesinin, başvuranları, olabildiğince 1 No.lu Protokolün 1. maddesinin gereklerinin ihlal edilmemiş olması durumunda bulunacakları konuma eşit hale getireceğine karar verdiğini hatırlatmaktadır (*Apostolidi ve diğerleri/Türkiye* (adil tazmin), no. 45628/99, § 14, 24 Haziran 2008, *Nacaryan ve Deryan/Türkiye* (adil tazmin), no. 19558/02 ve 27904/02, § 16, 24 Şubat 2009, *Fokas/Türkiye* (adil tazmin), no. 31206/02, § 24, 1 Ekim 2013 ve *Yianopulu/Türkiye* (adil tazmin), no. 12030/03, § 16, 31 Mayıs 2016).

37. Mahkeme, başvuranların yeniden ileri sürdüğü ulusal mahkemeler tarafından yürütülen yargılamaların uzunluğuna ilişkin şikâyet açısından, zaten kabul edilemezlik kararı verildiğini tespit etmektedir (yukarıdaki 4. paragraf). Mahkeme ayrıca mülkiyete saygı hakkı açısından ilke olarak, mülkiyet hakkına ilişkin bir davada yargılama süresinin, makul sürede yargılama hakkına ilişkin bir sorundan farklı bir sorun ortaya koymadığını hatırlatmaktadır (*Ezer ve diğerleri/Türkiye* (k.k.), no. 55882/07, § 52, 30 Nisan 2019 ve bu kararda yer alan atıflar).

38. Mahkeme, idare tarafından kira olarak alınan ücretlerin kendilerine ödenmediği ve varis sıfatları tanınana kadar ihtilaf konusu taşınmazlara sahip olmadıkları iddialarıyla ilgili olarak, iç hukukta yürütülen ve

KALAYCIEVA VE KALAYCIEV/TÜRKİYE KARARI

başvuranların şikâyetçi olduğu yargılamaların, sadece varis olarak tanınmaları ve kayımlıkların kaldırılmasıyla ilgili olduğunu gözlemlemektedir. Mahkeme ayrıca, dosyada yer alan belgelere göre, başvuranların, idare veya ulusal mahkemeler önünde idare tarafından alınan kira gelirlerinin kendilerine ödenmesine yönelik bir talepte bulunmadıklarını tespit etmektedir.

39. Mahkeme, bu koşullarda, başvuranların varis sıfatının tanınmasının ve kendilerine düşen taşınmazların sırasıyla tapu kütüğünde kendi adlarına tescil edilmesinin, başvuranların taleplerini karşılamak için yeterli olduğu kanaatine varmaktadır.

40. Mahkeme, yukarıda belirtilenler bakımından, Hükümetin itirazını kabul etmekte ve Sözleşme'nin 34. maddesi anlamında başvuranların artık mağdur olduklarını ileri süremeyecekleri kanaatine varmaktadır.

41. Sonuç olarak, başvuru, Sözleşme hükümlerine *kişi yönünden (ratione personae)* uygun değildir ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir.*

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, 12 Kasım 2020 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Aleš Pejchal
Başkan